To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

►B

UREDBA (ES) št. 1008/2008 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 24. septembra 2008

o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 293, 31.10.2008, str. 3)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018	L 212	1	22.8.2018
►M2	Uredba (EU) 2019/2 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018	L 11	1	14.1.2019
►M3	Uredba (EU) 2020/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020	L 165	1	27.5.2020

▼B

UREDBA (ES) št. 1008/2008 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 24. septembra 2008

o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

▼M3

1. Ta uredba ureja licenciranje letalskih prevoznikov Skupnosti, pravice za opravljanje zračnih prevozov letalskih prevoznikov Skupnosti znotraj Skupnosti in določanje cen zračnih prevozov znotraj Skupnosti. Ta uredba določa tudi začasna pravila za izvajanje storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije.

▼B

2. Pri uporabi poglavja III te uredbe za gibraltarsko letališče se razume, da ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva v zvezi s sporom o suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe:

1. „operativna licenca“ pomeni dovoljenje, ki ga organ, pristojen za izdajo licenc, izda podjetju in mu dovoljuje opravljanje zračnih prevozov, kot je navedeno v operativni licenci;

2. „organ, pristojen za izdajo licenc“ pomeni organ države članice, ki je pristojen za izdajo, zavrnitev, preklic ali začasni odvzem operativne licence v skladu s poglavjem II;

3. „podjetje“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ne glede na to, ali ustvarja dobiček ali ne, ali vsako uradno telo, ne glede na to, ali ima pravno osebnost ali ne;

4. „zračni prevoz“ pomeni let ali serijo letov za prevoz potnikov, tovora in/ali poštnih pošiljk proti plačilu in/ali najemnini;

5. „let“ pomeni odhod z določenega letališča proti določenemu letališču;

6. „lokalni let“, pomeni let, ki ne vključuje prevoza potnikov, pošte in/ali tovora med različnimi letališči ali ostalimi dovoljenimi točkami pristanka;

7. „letališče“ pomeni vsako območje v državi članici, ki je posebej prilagojeno za zračne prevoze;

▼B

8. „spričevalo letalskega prevoznika (AOC)“ pomeni spričevalo, izdano podjetju, s katerim se potrjuje, da je prevoznik strokovno usposobljen in organiziran, da lahko zagotovi varnost dejavnosti, ki so navedene v spričevalu, kot določajo zadevne določbe zakonodaje Skupnosti ali nacionalne zakonodaje;

9. „dejanski nadzor“ pomeni odnos, vzpostavljen s pravicami, pogodbami ali drugimi sredstvi, ki posamezno ali skupaj ob upoštevanju dejstev ali zakonov dajejo možnost za izvajanje neposrednega ali posrednega odločilnega vpliva na podjetje, zlasti s:

   (a) pravico do uporabe celotnega premoženja ali dela premoženja podjetja;

   (b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja ali kako drugače zagotavljajo odločilen vpliv na vodenje poslovanja podjetja;

10. „letalski prevoznik“ pomeni podjetje za opravljanje zračnega prevoza z veljavno operativno licenco ali enakovrednim dovoljenjem;

11. „letalski prevoznik Skupnosti“ pomeni letalskega prevoznika z veljavno operativno licenco, ki jo je izdal organ, pristojen za izdajo licenc, v skladu s poglavjem II;

12. „poslovni načrt“ pomeni podroben opis načrtovanih poslovnih dejavnosti letalskega prevoznika za zadevno obdobje, zlasti v zvezi s pričakovanim razvojem trga in načrtovanimi investicijami, skupaj s finančnimi in ekonomskimi posledicami teh dejavnosti;

13. „zračni prevoz v Skupnosti“ pomeni zračni prevoz, opravljen znotraj Skupnosti;

14. „prometna pravica“ pomeni pravico opravljanja zračnega prevoza med dvema letališčema v Skupnosti;

15. „prodaja sedežev“ pomeni prodajo sedežev brez vezane prodaje drugih storitev, kot je na primer nastanitev, ki jih letalski prevoznik ali njegov pooblaščeni zastopnik ali zakupnik letala prodaja neposredno javnosti;

16. „redni zračni prevoz“ pomeni serijo letov z naslednjimi značilnostmi:

   (a) na vsakem letu so širši javnosti na voljo sedeži in/ali zmogljivosti za prevoz tovora in/ali pošte za individualni nakup (neposredno od letalskega prevoznika ali njegovih pooblaščenih zastopnikov);

   (b) se opravlja tako, da zagotavlja prevoz med dvema istima letališčema ali med več istimi letališči bodisi:

      — v skladu z objavljenim voznim redom ali

      — s toliko rednimi ali pogostimi leti, da so prepoznavni kot sistematična serija letov;

17. „zmogljivost“ pomeni število sedežev ali tovor, ki je na voljo širši javnosti za redne zračne prevoze v danem obdobju;

▼B

18. „letalske prevoznine“ pomenijo cene, izražene v eurih ali lokalni valuti, ki jih morajo plačati potniki letalskim prevoznikom ali njihovim zastopnikom ali drugim prodajalcem kart za zračni prevoz zadevnih potnikov, in kakršne koli pogoje, pod katerimi te cene veljajo, vključno s plačili in pogoji, ki so ponujeni agenciji in drugim pomožnim službam;

19. „tarife zračnega prevoza“ pomenijo cene, izražene v eurih ali v lokalni valuti, ki jih je treba plačati za prevoz tovora, in pogoje, pod katerimi takšne cene veljajo, vključno s plačili in pogoji, ki so ponujeni agenciji in drugim pomožnim službam;

20. „zadevna(-e) država(-e) članica(-e)“ pomeni državo članico ali članice, v katerih ali med katerimi se opravlja zračni prevoz;

21. „vpletena(-e) država(-e) članica(-e)“ pomeni zadevno državo članico ali članice, v katerih je letalskemu prevozniku, ki opravlja zračni prevoz, izdana licenca;

22. „somestje“ pomeni urbano področje, ki ga sestavlja več velemest in mest, ki so se zaradi povečanja in širjenja prebivalstva fizično združila in oblikujejo eno neprekinjeno poseljeno območje;

23. „finančno poročilo“ pomeni podrobno poročilo o prihodkih in odhodkih letalskega prevoznika za zadevno obdobje, skupaj z razčlenitvijo na dejavnosti, ki so povezane z zračnimi prevozi, in druge dejavnosti, ter na denarne in nedenarne elemente;

24. „zakupna pogodba brez posadke“ pomeni dogovor med podjetji, v skladu s katerim zrakoplov opravlja prevoze s spričevalom letalskega prevoznika najemnika;

25. „zakupna pogodba s posadko“ pomeni dogovor med letalskimi prevozniki, v skladu s katerim zrakoplov opravlja prevoze s spričevalom letalskega prevoznika najemodajalca;

26. „sedež podjetja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež letalskega prevoznika Skupnosti v državi članici, v kateri se izvaja glavne finančne naloge in operativni nadzor letalskega prevoznika Skupnosti, vključno z upravljanjem stalne plovnosti.

POGLAVJE II

OPERATIVNA LICENCA

Člen 3

Operativna licenca

1. Podjetju s sedežem v Skupnosti ni dovoljeno opravljati zračnega prevoza potnikov, pošte in/ali tovora proti plačilu in/ali najemnini, če podjetju ni bila izdana ustrezna operativna licenca.

Podjetje, ki izpolnjuje zahteve iz tega poglavja, ima pravico do pridobitve operativne licence.

▼B

2. Organ, pristojen za izdajo operativnih licenc, ne izda ali podaljša veljavnosti licenc, če niso izpolnjene zahteve iz tega poglavja.

3. Za naslednje kategorije storitev ne veljajo zahteve glede pridobitve veljavnega operativnega dovoljenja, ne glede na katere druge veljavne določbe prava Skupnosti, nacionalnega ali mednarodnega prava:

(a) zračni prevoz, opravljen z zrakoplovi brez motorja in/ali ultralahkimi zrakoplovi z motorjem, in

(b) lokalni leti.

Člen 4

Pogoji za izdajo operativne licence

Organ države članice, pristojen za izdajo licenc, izda podjetju operativno licenco, če:

(a) je njegov sedež v tej državi članici;

▼M1

(b) ima veljavno spričevalo letalskega prevoznika (AOC), ki ga je v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) izdal bodisi nacionalni organ države članice, več nacionalnih organov držav članic, ki delujejo skupaj v skladu s členom 62(5) navedene uredbe, ali Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu;

▼B

(c) razpolaga z enim ali več zrakoplovi na podlagi lastništva ali zakupne pogodbe brez posadke;

(d) je njegova glavna dejavnost opravljanje zračnega prevoza samostojno ali v povezavi s katero koli drugo komercialno dejavnostjo zrakoplova ali popravilom in vzdrževanjem zrakoplova;

(e) struktura podjetja omogoča pristojnemu organu za izdajo licenc, da izvaja določbe iz tega poglavja;

(f) imajo države članice in/ali državljani držav članic v lasti več kot 50 % podjetja in ga dejansko nadzorujejo, bodisi neposredno ali posredno prek enega ali več vmesnih podjetij, razen kot je določeno v sporazumu s tretjo državo, katerega pogodbenica je Skupnost;

(g) izpolnjuje finančne pogoje iz člena 5;

(h) izpolnjuje zahteve v zvezi z zavarovanjem iz člena 11 in Uredbe (ES) št. 785/2004, ter

([1]) Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L 212, 22.8.2018, str. 1).

▼B

(i) je v skladu z določbami o dobrem imenu, kot je določeno v členu 7.

Člen 5

Finančni pogoji za izdajo operativne licence

1. Organ, pristojen za izdajo licenc, natančno oceni, ali lahko podjetje, ki prvič zaprosi za operativno licenco, dokaže, da:

(a) lahko kadar koli izpolni svoje dejanske in morebitne obveznosti, nastale v okviru realnih predvidevanj, v obdobju 24 mesecev od začetka opravljanja dejavnosti, in

(b) lahko v obdobju treh mesecev od začetka poslovanja pokriva svoje stalne in obratovalne stroške, ki nastanejo pri poslovanju, skladno s svojim poslovnim načrtom, in so določeni na podlagi realnih predvidevanj, pri čemer se ne upošteva dohodek iz poslovanja.

2. Za namene ocene iz odstavka 1 vsak prosilec predloži poslovni načrt vsaj za prva tri leta poslovanja. V poslovnem načrtu morajo biti podrobno opisane tudi finančne povezave, ki jih ima prosilec z drugimi komercialnimi dejavnostmi, v katerih sodeluje neposredno ali prek povezanih podjetij. Prosilec priskrbi tudi vse pomembne informacije, zlasti podatke, ki so navedeni v točki 1 Priloge I.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za podjetje, ki zaprosi za operativno licenco z namenom opravljati prevoze z zrakoplovi z manj kot 10 tonami največje vzletne mase (MTOM) in/ali z manj kot 20 sedeži. Takšna podjetja morajo dokazati, da znaša njihov čisti kapital najmanj 100 000 EUR ali priskrbeti vse ustrezne podatke za namene ocene iz odstavka 1, zlasti podatke iz točke 1 Priloge I, če to zahteva organ, pristojen za izdajo licenc.

Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko vseeno uporabi določbe odstavkov 1 in 2 za podjetje, ki zaprosi za operativno licenco v okviru določb prejšnjega pododstavka in namerava opravljati redne zračne prevoze ali katerih skupni promet presega 3 milijone EUR na leto.

▼M1

Člen 6

Spričevalo letalskega prevoznika

1. Izdaja in veljavnost operativne licence sta odvisni od veljavnega AOC, ki opredeljuje dejavnosti, zajete v tej operativni licenci.

2. Vsaka sprememba AOC letalskega prevoznika Skupnosti po potrebi pomeni spremembo v operativni licenci.

Organ, pristojen za AOC, o vseh zadevnih predlaganih spremembah AOC čim prej obvesti organ, pristojen za izdajo licenc.

3. Organ, pristojen za AOC, in organ, pristojen za izdajo licenc, se dogovorita o ukrepih za proaktivno izmenjavo informacij, ki so pomembne za ocenjevanje ter ohranitev AOC in operativne licence.

▼M1

Ta izmenjava lahko vključuje, vendar ni omejena na informacije, ki se nanašajo na finančne dogovore ali dogovore glede lastništva ali organiziranosti letalskega prevoznika Skupnosti in ki lahko vplivajo na varnost ali solventnost njegovih dejavnosti ali lahko pomagajo organu, pristojnemu za AOC, pri opravljanju nadzornih dejavnosti v zvezi z varnostjo. Kadar so informacije zaupne, se sprejmejo ukrepi, s katerimi se ustrezno zaščitijo.

3a. Kadar je verjetno, da bo treba izvršilno ukrepati, se organ, pristojen za AOC, in organ, pristojen za izdajo licenc, še pred sprejetjem takih ukrepov čim prej posvetujeta in poskušata skupaj rešiti to vprašanje. Kadar se ukrepi sprejmejo, organ, pristojen za AOC, in organ, pristojen za izdajo licenc, čim prej uradno obvestita drug drugega o sprejetju ukrepov.

▼B

Člen 7

Dokazilo o dobrem imenu

1. Kadar se za izdajo operativne licence zahteva dokazilo o dobrem imenu oseb, ki bodo stalno in dejansko vodile poslovanje podjetja, ali dokazilo o tem, da zanje ni bil odrejen stečaj, organ, pristojen za izdajo licenc, sprejme za državljane držav članic kot zadostni dokaz predložitev dokumentov, ki jih izdajo pristojni organi matične države članice ali države članice, kjer ima oseba svoje stalno prebivališče, in ki izkazujejo, da so te zahteve izpolnjene.

2. Kadar matična država članica ali država članica, kjer ima oseba svoje stalno prebivališče, ne izda dokumentov, navedenih v odstavku 1, take dokumente nadomesti izjava pod prisego – ali v državah, kjer izjava pod prisego ni predvidena, slovesna izjava, ki jo da zadevna oseba pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali, kadar je primerno, pred notarjem ali usposobljenim strokovnim telesom matične države članice ali države članice, kjer ima oseba svoje stalno prebivališče. Takšen organ, notar ali usposobljeno strokovno telo izda potrdilo o verodostojnosti izjave pod prisego ali svečane izjave.

3. Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko zahteva, da se dokumenti in potrdila iz odstavkov 1 in 2 predložijo najkasneje tri mesece po datumu njihove izdaje.

Člen 8

Veljavnost operativnih licenc

1. Operativna licenca velja, dokler letalski prevoznik Skupnosti izpolnjuje zahteve iz tega poglavja.

Letalski prevoznik Skupnosti mora biti vedno sposoben dokazati, pristojnemu organu za izdajo licenc, da izpolnjuje vse zahteve iz tega poglavja.

2. Organ, pristojen za izdajo licenc, natančno spremlja izpolnjevanje zahtev iz tega poglavja. V vsakem primeru pa preveri izpolnjevanje zahtev v naslednjih primerih:

▼B

(a) dve leti po izdaji operativne licence;

(b) če obstaja sum na morebitne težave, ali

(c) na zahtevo Komisije.

Če organ, pristojen za izdajo licenc, sumi, da lahko finančne težave letalskega prevoznika Skupnosti vplivajo na varnost njegovega obratovanja, o tem takoj obvesti organ, pristojen za AOC.

3. Operativna licenca se znova predloži v odobritev, če letalski prevoznik Skupnosti:

(a) še ni začel opravljati prevozov šest mesecev po izdaji operativne licence;

(b) preneha opravljati prevoze za več kot šest mesecev, ali

(c) z licenco, izdano na podlagi prvega pododstavka člena 5(3), namerava opravljati prevoze z zrakoplovom nad največjo velikostjo, določeno v členu 5(3), ali ne izpolnjuje več finančnih pogojev iz tega pododstavka.

4. Letalski prevoznik Skupnosti mora najpozneje v šestih mesecih po zadnjem dnevu zadevnega poslovnega leta, razen če nacionalna zakonodaja določa drugače, organu, pristojnemu za izdajo licenc, predložiti svoje revidirane zaključne račune. V prvih dveh letih obratovanja letalskega prevoznika Skupnosti morajo biti podatki iz točke 3 Priloge I na voljo organu, pristojnemu za izdajo licenc, če jih ta zahteva.

Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko kadar koli oceni finančno uspešnost letalskega prevoznika Skupnosti, kateremu je izdal operativno licenco, na podlagi zahteve po ustreznih informacijah. Zadevni letalski prevoznik Skupnosti kot del te ocene posodobi podatke iz točke 3 Priloge I in jih na zahtevo posreduje organu, pristojnemu za izdajo licenc.

5. Letalski prevoznik Skupnosti obvesti organ, pristojen za izdajo licenc:

(a) vnaprej o načrtih za opravljanje novih zračnih prevozov na celino ali v regijo sveta, kjer prej ni deloval, ali za vse druge bistvene spremembe v obsegu svojih dejavnosti, kar vključuje, vendar ni omejeno na, spremembe vrste ali število zrakoplovov, ki jih uporablja;

(b) vnaprej o vseh nameravanih združitvah ali prevzemih, in

(c) v 14 dneh o spremembi lastništva vsakega posameznega deleža, ki pomeni 10 % ali več celotnega deleža letalskega prevoznika Skupnosti ali njegovega matičnega podjetja ali krovne družbe.

▼B

6. Če organ, pristojen za izdajo licenc, meni, da spremembe, o katerih je bil uradno obveščen v skladu z odstavkom 5, pomembno vplivajo na finančni položaj letalskega prevoznika Skupnosti, zahteva predložitev popravljenega poslovnega načrta, ki vsebuje zadevne spremembe in zajema obdobje najmanj 12 mesecev od datuma njegove izvedbe, skupaj s podatki iz točke 2 Priloge I in informacijami, ki jih je treba posredovati v skladu z odstavkom 4.

Organ, pristojen za izdajo licenc, sprejme odločitev o popravljenem poslovnem načrtu glede tega, ali letalski prevoznik Skupnosti lahko izpolni obstoječe in potencialne obveznosti v obdobju teh 12 mesecev. Takšno odločitev sprejme najkasneje tri mesece po tem, ko so mu predloženi vsi potrebni podatki.

7. Organ, pristojen za izdajo licenc, odloči, ali morajo letalski prevozniki Skupnosti znova predložiti v odobritev operativno licenco, ki jim je bila izdana, če se spremeni ena ali več okoliščin, ki vplivajo na pravni položaj letalskega prevoznika Skupnosti, še zlasti v primeru združitve ali prevzema.

8. Odstavki 4, 5 in 6 se ne uporabljajo za letalske prevoznike Skupnosti, ki opravljajo prevoze samo z zrakoplovi z manj kot 10 tonami MTOM in/ali z manj kot 20 sedeži. Taki letalski prevozniki Skupnosti morajo biti vedno sposobni dokazati, da znaša njihov čisti kapital najmanj 100 000 EUR, ali priskrbeti podatke, pomembne za namene ocene iz člena 9(2), če to zahteva organ, pristojen za izdajo licenc.

Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko vseeno uporabi določbe odstavkov 4, 5 in 6 za letalske prevoznike Skupnosti, ki jim izda licenco in opravljajo redne zračne prevoze ali katerih skupni promet presega 3 milijone EUR na leto.

Člen 9

Začasni odvzem in preklic operativnih licenc

1. Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko kadar koli oceni finančno uspešnost letalskega prevoznika Skupnosti, kateremu je izdal licenco. Na podlagi svojih ocen organ začasno odvzame ali prekliče operativno licenco, če ni več prepričan, da lahko ta letalski prevoznik Skupnosti izpolni svoje dejanske in morebitne obveznosti v obdobju 12 mesecev. Organ, pristojen za izdajo licenc, pa lahko do finančne sanacije letalskega prevoznika Skupnosti kljub temu izda tudi začasno licenco, veljavno do 12 mesecev, vendar le pod pogojem, da varnost ni ogrožena, da ta začasna licenca po potrebi odraža kakršne koli spremembe iz AOC in da obstajajo realne možnosti za zadovoljivo finančno sanacijo.

▼M3

1a. Na podlagi ocen iz odstavka 1, opravljenih od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020, lahko organ, pristojen za izdajo licenc, pred koncem navedenega obdobja odloči, da letalskemu prevozniku Unije ne odvzame začasno ali prekliče operativne licence, če ni ogrožena

▼M3

varnost in obstaja realna možnost zadovoljive finančne obnove v naslednjih dvanajstih mesecih. Ob koncu dvanajstmesečnega obdobja pregleda uspešnost tega letalskega prevoznika Unije in odloči, ali se operativna licenca začasno odvzame ali prekliče in izda začasna licenca na podlagi odstavka 1.

1b. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ki je upravitelj omrežja mreže za opravljanje zračnega prometa Enotnega evropskega neba, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v letu 2019 še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo, ter na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov, kot so podatki Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, ugotovi, da je na te razmere vplivala pandemija COVID-19, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem obdobja od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 iz odstavka 1a tega člena.

1c. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 1b. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Kadar so merila iz odstavka 1b izpolnjena, Komisija čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 1b.

1d. Kadar v primeru dolgotrajnega vpliva pandemije COVID-19 na sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.

▼B

2. Če obstajajo jasni dokazi o finančnih težavah ali če je proti letalskemu prevozniku Skupnosti sprožen stečajni ali podoben postopek, organ, pristojen za izdajo licenc, ki je prevozniku izdal licenco, takoj opravi podrobno oceno finančnega stanja in na podlagi ugotovitev v roku treh mesecev pregleda stanje operativne licence v skladu s tem členom.

Organ, pristojen za izdajo licenc, obvesti Komisijo o svojih odločitvah, ki jih sprejme v zvezi z operativno licenco.

3. Če revidirani zaključni računi iz člena 8(4) niso bili predloženi do roka iz tega člena, organ, pristojen za izdajo licenc, od letalskega prevoznika Skupnosti nemudoma zahteva, da predloži te revidirane zaključne račune.

Če revidirani zaključni računi niso predloženi v enem mesecu, se lahko operativna licenca začasno odvzame ali prekliče.

▼B

4. Organ, pristojen za izdajo licenc, začasno odvzame ali prekliče operativno licenco, če mu letalski prevoznik Skupnosti namenoma ali iz malomarnosti predloži podatke z bistveno vsebinsko napako.

5. Če je bilo spričevalo letalskemu prevozniku Skupnosti začasno odvzeto ali preklicano, organ, pristojen za izdajo licenc, takoj začasno odvzame ali prekliče operativno licenco zadevnega letalskega prevoznika.

6. Organ, pristojen za izdajo licenc, lahko začasno odvzame ali prekliče operativno licenco letalskega prevoznika Skupnosti, če ta ne izpolnjuje več zahtev o dobrem imenu iz člena 7.

Člen 10

Odločitve o operativnih licencah

1. Organ, pristojen za izdajo licenc, sprejme odločitev o vlogi čim prej, najkasneje pa v treh mesecih po predložitvi vseh potrebnih podatkov, ob upoštevanju vseh razpoložljivih dokazil. Odločitev sporoči prosilcu. V zavrnitvi navede razloge zanjo.

2. Organ, pristojen za izdajo licenc, javno objavi postopke za izdajanje, začasni odvzem in preklic operativnih licenc ter o tem obvesti Komisijo.

3. Seznam odločitev pristojnih organov za izdajo licenc o izdaji, začasnem odvzemu ali preklicu operativnih licenc se letno objavi v *Uradnem listu Evropske unije.*

Člen 11

Zahteve v zvezi z zavarovanjem

Ne glede na Uredbo (ES) št. 785/2004 mora biti letalski prevoznik zavarovan za odgovornost v primeru nesreč v zvezi s pošto.

Člen 12

Registracija

▼M1

1. Zrakoplov, ki ga uporablja letalski prevoznik Skupnosti, se po izbiri države članice, katere pristojni organ je izdal operativno licenco, vpiše v njen lastni nacionalni register ali v nacionalni register druge države članice. Kadar pa se uporablja na podlagi zakupne pogodbe brez posadke ali zakupne pogodbe s posadko v skladu s členom 13, je lahko tak zrakoplov registriran bodisi v nacionalnem registru ene od držav članic bodisi v nacionalnem registru tretje države.

▼B

2. Pristojni organ v skladu z odstavkom 1 in ob upoštevanju veljavnih predpisov dovoli čim prej in brez diskriminatorne takse vpis v svoj nacionalni register zrakoplovov v lasti državljanov drugih držav članic, kakor tudi opravi prenos iz registra zrakoplovov drugih držav članic. Za prenos zrakoplovov se razen običajne takse za registracijo ne zaračuna nobena druga dodatna taksa.

▼B

Člen 13

Zakup

1. Brez poseganja v člen 4(c) ima lahko letalski prevoznik Skupnosti na razpolago enega ali več zrakoplovov, kar izhaja iz zakupne pogodbe s posadko ali brez nje. Letalski prevozniki Skupnosti lahko prosto opravljajo letalske prevoze z zrakoplovi registriranimi v Skupnosti, ki so zakupljeni s posadko, razen če bi to ogrožalo varnost. Komisija zagotovi, da je izvajanje takšne določbe smiselno in sorazmerno ter temelji na varnosti.

2. Zakupno pogodbo brez posadke, katere podpisnik je letalski prevoznik Skupnosti, ali zakupno pogodbo s posadko, v kateri je letalski prevoznik Skupnosti najemnik zrakoplova s posadko, je treba najprej odobriti v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti ali nacionalno zakonodajo na področju varnosti v letalstvu.

3. Letalski prevoznik Skupnosti, ki zakupi zrakoplov s posadko, registriran v tretji državi s strani drugega podjetja, pridobi predhodno odobritev opravljanja prevozov s strani organa, pristojnega za izdajo licenc. Pristojni organ lahko izda odobritev, če:

(a) letalski prevoznik Skupnosti pristojnemu organu zadovoljivo dokaže, da so izpolnjeni vsi varnostni standardi, enakovredni tistim, ki jih določa zakonodaja Skupnosti ali nacionalna zakonodaja, in

(b) ►M2 je izpolnjen eden od naslednjih pogojev, razen če je drugače določeno v mednarodnem sporazumu o zakupu s posadko, ki ga podpiše Unija in ki temelji na sporazumu o zračnem prometu, podpisanem pred 1. januarjem 2008 in katerega pogodbenica je Unija: ◄

(i) letalski prevoznik Skupnosti upraviči takšen zakup na podlagi izrednih potreb, pri čemer se v takšnem primeru odobritev lahko izda za obdobje največ sedmih mesecev, ki se lahko obnovi enkrat za nadaljnje obdobje največ sedmih mesecev;

(ii) letalski prevoznik Skupnosti dokaže, da je zakup potreben za izpolnitev sezonskih potreb po zmogljivosti, ki jih ni mogoče ustrezno izpolniti z zakupom zrakoplova, registriranega znotraj Skupnosti, pri čemer se v takšnem primeru odobritev lahko obnovi, ali

(iii) letalski prevoznik Skupnosti dokaže, da je zakup potreben za premostitev operativnih težav in da ni možno ali smiselno zakupiti zrakoplova, registriranega znotraj Skupnosti, pri čemer se v takšnem primeru odobritev časovno omeji na obdobje, ki je nujno potrebno za premostitev težav.

4. Pristojni organ lahko določi pogoje za odobritev. Takšni pogoji so del zakupne pogodbe s posadko.

Pristojni organ lahko zavrne izdajo odobritve, če med zadevno državo članico ali Skupnostjo in tretjo državo, kjer je s posadko zakupljen zrakoplov registriran, ni vzajemnosti glede zakupnih pogodb s posadko.

Pristojni organ obvesti zadevne države članice o odobritvi, ki jo je izdal za zrakoplov, zakupljen s posadko in registriran v tretji državi.

▼B

Člen 14

Pravica do zagovora

Organ, pristojen za izdajo licenc, zagotovi, da se pri sprejemanju odločitve o začasnem odvzemu ali preklicu operativne licence letalskemu prevozniku Skupnosti omogoči zagovor, upoštevajoč potrebo po nujnem postopku v določenih primerih.

POGLAVJE III

DOSTOP DO LETALSKIH PROG

Člen 15

Zagotavljanje zračnih prevozov v Skupnosti

1. Letalski prevozniki Skupnosti imajo pravico, da opravljajo prevoze v Skupnosti.

2. Država članica opravljanja prevozov v Skupnosti s strani letalskega prevoznika Skupnosti ne omejuje s kakršnimi koli dovoljenji ali pooblastili. Države članice od letalskih prevoznikov Skupnosti ne zahtevajo, da posredujejo kakršno koli dokumentacijo ali podatke, ki so jih je že posredovali organu, pristojnemu za izdajo licenc, če je te podatke mogoče pravočasno pridobiti od organa, pristojnega za izdajo licenc.

3. Če Komisija na podlagi podatkov, pridobljenih v okviru člena 26(2), ugotovi, da operativna licenca, izdana letalskemu prevozniku Skupnosti, ni skladna z zahtevami iz te uredbe, posreduje svoje ugotovitve organu, pristojnemu za izdajo licenc, ki v roku 15 delovnih dni Komisiji pošlje svoje pripombe.

Če Komisija po preučitvi pripomb organa, pristojnega za izdajo licenc, še vedno meni, da operativna licenca ni skladna, ali od organa, pristojnega za izdajo licenc, ni prejela nobenih pripomb, v skladu s postopkom iz člena 25(2) od organa, pristojnega za izdajo licenc, zahteva, naj sprejme ustrezne korektivne ukrepe ali začasno odvzame ali prekliče operativno licenco.

V odločitvi je določen datum, do katerega mora organ, pristojen za izdajo licenc, izvesti korektivne ukrepe. Če ti niso bili izvedeni do navedenega datuma, letalski prevoznik Skupnosti ni upravičen do uveljavljanja pravic iz odstavka 1.

Letalski prevoznik Skupnosti lahko nadaljuje z uveljavljanjem svojih pravic iz odstavka 1 po tem, ko organ, pristojen za izdajo licenc, obvesti Komisijo, da so bili korektivni ukrepi izvedeni in da je organ, pristojen za izdajo licenc, preveril izvedbo.

▼B

4. Pri opravljanju zračnih prevozov v Skupnosti se letalskemu prevozniku Skupnosti dovoli, da poveže zračne prevoze in sklene dogovor o letih pod skupno oznako, ne da bi to vplivalo na pravila Skupnosti o varstvu konkurence, ki veljajo za podjetja.

Kakršne koli omejitve glede svobode letalskih prevoznikov Skupnosti do opravljanja letalskih prevozov v Skupnosti, ki izhajajo iz dvostranskih sporazumov med državami članicami, se s to uredbo ukinejo.

5. Ne glede na določbe iz dvostranskih sporazumov med državami članicami in ob upoštevanju pravil Skupnosti o varstvu konkurence za podjetja, zadevna država članica ali države članice dovolijo letalskim prevoznikom Skupnosti, da povežejo letalske prevoze in sklenejo dogovore o letih pod skupno oznako s katerim koli letalskim prevoznikom do vseh letališč, z njih ali preko njih na svojem ozemlju od ali do katere koli točke ali točk v tretjih državah.

Država članica lahko v okviru dvostranskih sporazumov o storitvah letalskih prevozov z zadevno tretjo državo omeji polete pod skupno oznako med letalskimi prevozniki Skupnosti in letalskimi prevozniki iz tretje države, predvsem če zadevna tretja država ne dovoli podobnih poslovnih priložnosti letalskim prevoznikom Skupnosti, ki delujejo v zadevni državi članici. Pri tem države članice zagotovijo, da omejitve, uvedene s takimi sporazumi, ne omejujejo konkurence in ne diskriminirajo med letalskimi prevozniki Skupnosti ter niso bolj omejevalne, kot je to potrebno.

Člen 16

Splošna načela za obveznosti javnih služb

1. Po posvetovanju z drugimi zadevnimi državami članicami in po tem, ko je obvestila Komisijo, zadevna letališča ter letalske prevoznike, ki opravljajo prevoze na progi, lahko vsaka država članica uvede obveznost javnih služb za redne zračne prevoze med letališčem v Skupnosti in letališčem, ki služi obrobni regiji ali regiji v razvoju na njenem ozemlju, ali na progi z redkim prometom do katerega koli letališča na njenem ozemlju, če taka proga velja kot izredno pomembna za gospodarski in socialni razvoj območja, kateremu služi letališče. Ta obveznost velja le do obsega, ki je nujno potreben, da se na tej progi zagotovi minimalno opravljanje rednih zračnih prevozov, ki izpolnjujejo ustaljene standarde neprekinjenosti, rednosti, določanja cen ali minimalne zmogljivosti, ki jih letalski prevozniki ne bi prevzeli, če bi upoštevali samo svoje komercialne interese.

Določeni standardi, ki veljajo za proge, za katere velja zadevna obveznost javnih služb, se uvedejo na pregleden in nediskriminatoren način.

2. V primeru, da druge oblike prevoza ne morejo zagotoviti neprekinjenega prevoza z najmanj dvema prevozoma na dan, lahko zadevne države članice vključijo v obveznost javnih služb tudi zahtevo, da mora vsak letalski prevoznik Skupnosti, ki namerava opravljati prevoz na tej

▼B

progi, jamčiti, da bo opravljal prevoz na progi določeno obdobje, ki se določi v skladu z drugimi pogoji v zvezi z obveznostmi javnih služb.

3. Nujnost in ustreznost predvidenih obveznosti javnih služb presodijo države članice glede na:

(a) sorazmerje med predvideno obveznostjo in gospodarskimi razvojnimi potrebami zadevne regije;

(b) možnost uporabe drugih načinov prevoza in zmožnost, da ti načini prevoza zadostijo zadevne prevozne potrebe, zlasti kadar obstoječe storitve železniškega prevoza služijo predvideni progi s časom potovanja, krajšim od treh ur, ter dovolj pogosto z zadostnimi povezavami in s primernim časovnim razporedom;

(c) cene letalskih prevoznin in pogoje, ki se ponudijo uporabnikom;

(d) skupni učinek vseh letalskih prevoznikov, ki opravljajo ali nameravajo opravljati prevoze na progi.

4. Če želi država članica uvesti obveznost javnih služb, predloži besedilo predvidene obveznosti javnih služb Komisiji, drugim zadevnim državam članicam, zadevnim letališčem in letalskim prevoznikom, ki opravljajo prevoze na zadevni progi.

Komisija objavi informativno obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*, v katerem:

(a) opredeli obe letališči, ki ju povezuje zadevna proga, in možno(-e) točko(-e) za vmesne postanke;

(b) navede datum začetka veljavnosti obveznosti javnih služb, in

(c) navede popolni naslov, kjer zadevna država članica nemudoma in brezplačno da na voljo besedilo ter vse ustrezne informacije in/ali dokumentacijo v zvezi z obveznostjo javnih služb.

5. Ne glede na določbe iz odstavka 4 se za proge, kjer pričakovano število potnikov, ki uporabljajo storitev letalskega prevoza, ne preseže 10 000 na leto, objavi informativno obvestilo o obveznosti javnih služb bodisi v *Uradnem listu Evropske unije* ali nacionalnem uradnem listu zadevne države članice.

6. Datum začetka veljavnosti obveznosti javnih služb se ne sme določiti pred datumom objave informativnega obvestila iz drugega pododstavka odstavka 4.

7. Kadar je uvedena obveznost javnih služb v skladu z odstavkoma 1 in 2, lahko letalski prevoznik Skupnosti ponudi prodajo sedežev, če

▼B

zadevni zračni prevoz izpolnjuje vse zahteve iz obveznosti javnih služb. Zato se ta zračni prevoz šteje za redni zračni prevoz.

8. Kadar je obveznost javnih služb uvedena v skladu z odstavkoma 1 in 2, sme kateri koli drugi letalski prevoznik Skupnosti kadar koli začeti z rednimi zračnimi prevozi, ki izpolnjujejo vse zahteve obveznosti javnih služb, vključno z obdobjem delovanja, ki se lahko zahteva v skladu z odstavkom 2.

9. Če noben letalski prevoznik Skupnosti še ni začel ali dokazal, da bo v kratkem začel s trajnimi rednimi zračnimi prevozi na progi v skladu z obveznostjo javnih služb, ki je bila uvedena na tej progi, lahko država članica ne glede na odstavek 8 omeji dostop do rednih zračnih prevozov na tej progi na enega samega letalskega prevoznika Skupnosti za obdobje največ štirih let, potem pa stanje ponovno preuči.

To obdobje lahko traja največ pet let, če je obveznost javnih služb uvedena na progi do letališča, ki služi najbolj obrobni regiji iz člena 299(2) Pogodbe.

10. Pravica do opravljanja letov iz odstavka 9 se lahko pridobi z javnim razpisom v skladu s členom 17 za eno samo progo ali, kjer je to upravičeno zaradi operativne učinkovitosti, za skupino takih prog kateremu koli letalskemu prevozniku Skupnosti, ki lahko opravlja take zračne prevoze. Zaradi upravne učinkovitosti lahko država članica izda en sam razpis za pokritje različnih prog.

11. Obveznost javnih služb se šteje za poteklo, če na progi, za katero velja taka obveznost, 12 mesecev ni bilo opravljenih rednih zračnih prevozov.

12. Če izbrani letalski prevoznik Skupnosti nenadoma prekine opravljanje letov v skladu s členom 17, lahko zadevna država članica v izjemnih primerih pod naslednjimi pogoji sporazumno izbere drugega letalskega prevoznika Skupnosti, da opravlja obveznosti javnih služb za obdobje do sedem mesecev, ki se ne more podaljšati:

(a) vsako nadomestilo, ki ga izplača država članica, se izvrši v skladu s členom 17(8);

(b) izbira se opravi med letalskimi prevozniki Skupnosti v skladu z načeli preglednosti in nediskriminacije;

(c) začne se nov postopek za objavo javnega razpisa.

Komisijo in državo(-e) članico(-e) je treba nemudoma obvestiti o takem hitrem postopku in navesti razloge zanj. Komisija lahko na zahtevo države članice ali na lastno pobudo v skladu s postopkom iz člena 25(2) začasno ustavi postopek, če po lastni oceni meni, da ne izpolnjuje zahtev iz tega odstavka ali je kako drugače v nasprotju z zakonodajo Skupnosti.

▼B

Člen 17

Postopek javnega razpisa za obveznost javnih služb

1. Javni razpis, ki se zahteva v členu 16(10), se izvede v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 10 tega člena.

2. Zadevna država članica predloži Komisiji celotno besedilo javnega razpisa, razen če je v skladu s členom 16(5) objavila obveznost javnih storitev v obliki informativnega obvestila v nacionalnem uradnem listu. V takem primeru se tudi javni razpis objavi v nacionalnem uradnem listu.

3. Javni razpis in poznejša pogodba med drugim zajemata naslednje točke:

(a) standarde, ki se zahtevajo v okviru obveznosti javnih služb;

(b) pravila o spremembah in prenehanju pogodbe, zlasti ob upoštevanju nepredvidljivih sprememb;

(c) obdobje veljavnosti pogodbe;

(d) kazni v primeru neizpolnjevanja pogodbe;

(e) objektivne in pregledne parametre, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo za opravljanje obveznosti javnih služb, če obstaja.

4. Komisija v zvezi z razpisom objavi informativno obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*. Rok za oddajo ponudb ne sme biti krajši od dveh mesecev od dneva objave takega informativnega obvestila. Če se razpis nanaša na letalsko progo, do katere ima dostop samo en prevoznik v skladu s členom 16(9), se mora javni razpis objaviti najmanj šest mesecev pred začetkom nove koncesije, da se lahko oceni nadaljnja potreba po omejenem dostopu.

5. Informativno obvestilo vključuje naslednje informacije:

(a) zadevno oz. zadevne države članice;

(b) zadevno letalsko progo;

(c) obdobje veljavnosti pogodbe;

(d) popolni naslov, kjer da zadevna država članica na voljo besedilo razpisa in ustrezne informacije in/ali dokumentacijo v zvezi z javnim razpisom in obveznostjo javnih služb;

(e) rok za oddajo ponudb.

6. Zadevna oz. zadevne države članice takoj in brezplačno pošljejo pomembne informacije in dokumente, ki jih zahteva stranka, ki se zanima za javni razpis.

▼B

7. Izbira med ponudniki se opravi čim prej ob upoštevanju primernosti prevoza, skupaj s cenami in pogoji, ki se lahko ponudijo uporabnikom, ter stroški za nadomestila, ki jih mora plačati država oziroma države članice, če se tako plačilo zahteva.

8. Zadevna država članica lahko letalskemu prevozniku, ki je bil izbran na podlagi odstavka 7, nadomesti stroške, nastale zaradi izpolnjevanja standardov, ki jih zahtevajo obveznosti javnih služb iz člena 16. Pri takem nadomestilu, ob upoštevanju prihodka iz obveznosti, ki ga zadrži letalski prevoznik, in razumnega dobička, ne sme biti presežen znesek, ki se zahteva za kritje neto stroškov, nastalih zaradi opravljanja vsake posamezne obveznosti javnih služb.

9. Država članica mora Komisijo takoj pisno obvestiti o rezultatih javnega razpisa in izbiri ponudnika ter vključiti naslednje informacije:

(a) številke, imena in splošne informacije o ponudnikih;

(b) operativne elemente iz ponudb;

(c) zahtevana nadomestila iz ponudb;

(d) ime izbranega ponudnika.

10. Komisija lahko na zahtevo države članice ali lastno pobudo zahteva od držav članic, da v enem mesecu predložijo vso pomembno dokumentacijo v zvezi z izbiro letalskega prevoznika za opravljanje obveznosti javnih služb. Če države članice zahtevane dokumentacije ne predložijo v roku, lahko Komisija začasno ustavi razpisni postopek v skladu s postopkom iz člena 25(2).

Člen 18

Pregled obveznosti javnih služb

1. Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se lahko vse odločitve, sprejete v skladu s členoma 16 in 17, učinkovito in zlasti čim prej pregledajo z vidika kršitev zakonodaje Skupnosti ali nacionalnih predpisov, s katerimi se izvaja zakonodaja Skupnosti.

Komisija lahko zlasti na zahtevo države članice ali lastno pobudo zahteva od držav članic, da v dveh mesecih predložijo:

(a) dokument, ki upravičuje potrebo po obveznosti javnih služb in skladnost z merili iz člena 16;

(b) analizo gospodarstva regije;

(c) analizo o sorazmerju med predvidenimi obveznostmi in cilji gospodarskega razvoja;

(d) analizo obstoječih zračnih prevozov, če obstajajo, in druge načine razpoložljivega prevoza, ki bi se lahko šteli za nadomestilo za predvideno uvedbo obveznosti.

▼B

2. Komisija na zahtevo države članice, ki meni, da pogoji iz členov 16 in 17 neupravičeno omejujejo razvoj proge, ali na lastno pobudo izvede preiskavo in na podlagi vseh pomembnih dejavnikov v šestih mesecih po prejemu zahteve ter v skladu s postopkom iz člena 25(2) sprejme odločitev o tem, ali se člena 16 in 17 še naprej uporabljata za zadevno progo.

Člen 19

Porazdelitev prometa med letališča in uresničevanje prometnih pravic

1. Uresničevanje prometnih pravic je odvisno od objavljenih operativnih predpisov Skupnosti, nacionalnih, regionalnih ali lokalnih operativnih predpisov, ki se nanašajo na varnost, varovanje, varstvo okolja in dodelitev slotov.

2. Država članica lahko po posvetovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z letalskimi prevozniki in letališči, brez diskriminacije določenih letališč v Skupnosti ali ne glede na državljanstvo ali identiteto letalskega prevoznika ureja porazdelitev zračnega prometa med letališči ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

(a) letališča služijo istemu mestu ali somestju;

(b) letališča imajo ustrezno prometno infrastrukturo, ki zagotavlja, v kolikor je to mogoče, neposredno povezavo, tako da je mogoče prispeti na letališče v devetdesetih minutah, vključno s prečkanjem meje, kjer je to potrebno;

(c) letališča in mesta ali somestja, ki jim ta služijo, so povezana s pogostimi, zanesljivimi in učinkovitimi javnimi prevoznimi storitvami, in

(d) letališča nudijo potrebne storitve letalskim prevoznikom ter ne posegajo neupravičeno v njihove poslovne priložnosti.

Vsaka odločitev o urejanju porazdelitve zračnega prometa med zadevna letališča upošteva načeli sorazmernosti in preglednosti ter temelji na objektivnih merilih.

3. Zadevna država članica obvesti Komisijo o svojih namenih glede urejanja porazdelitve zračnega prometa ali glede spreminjanja veljavnih pravil o porazdelitvi prometa.

Komisija preuči uporabo odstavkov 1 in 2 ter v šestih mesecih po prejemu obvestila države članice in v skladu s postopkom iz člena 25(2) odloči, ali država članica lahko uporabi ukrepe.

Komisija objavi svojo odločitev v *Uradnem listu Evropske unije,* ukrepi pa se ne uporabljajo pred objavo odobritve Komisije.

4. Ob upoštevanju pravil glede porazdelitve prometa, ki veljajo v času začetka veljavnosti te uredbe, Komisija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo preuči uporabo odstavkov 1 in 2 ter v skladu

▼B

s postopkom iz člena 25(2) odloči, ali lahko država članica nadaljuje z izvajanjem ukrepa.

5. Komisija svoje odločitve, sprejete v okviru tega člena, objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Okoljski ukrepi

1. Če obstajajo resni okoljski problemi, lahko pristojna država članica omeji ali zavrne uveljavljanje prometnih pravic, zlasti če drugi načini prevoza zagotavljajo primerno raven storitev. Ukrep ni diskriminatoren, ne izkrivlja konkurence med letalskimi prevozniki, ni bolj omejevalen, kot je potrebno za odpravo problemov, ter velja omejeno obdobje, ki ne presega treh let, nakar se obnovi.

2. Kadar država članica meni, da je potreben ukrep iz odstavka 1, vsaj tri mesece pred začetkom veljave ukrepa obvesti države članice in Komisijo ter ukrep primerno utemelji. Ukrep se ne sme izvesti, če zadevna država članica v mesecu dni po prejemu obvestila spodbija ukrep ali če ga Komisija v skladu z odstavkom 3 prevzame v nadaljnje preučevanje.

3. Na zahtevo druge države članice ali na lastno pobudo lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 25(2) začasno prekine ukrepe, če ne izpolnjujejo zahtev iz odstavka 1 ali so kako drugače v nasprotju z zakonodajo Skupnosti.

Člen 21

Izredni ukrepi

1. Država članica lahko zavrne, omeji ali uvede pogoje za uresničevanje prometnih pravic, da razreši nenadne kratkotrajne težave, ki nastanejo zaradi nepredvidljivih in neizogibnih okoliščin. Pri uvedbi takih ukrepov se spoštujeta načeli sorazmernosti in preglednosti, temeljiti pa morajo na objektivnih in nediskriminatornih merilih.

Komisijo in ostale države članice je treba nemudoma obvestiti o takih ukrepih in jim posredovati ustrezno utemeljitev. Če težave, ki zahtevajo take ukrepe, trajajo dlje kot 14 dni, država članica o tem obvesti Komisijo in druge države članice ter lahko, v soglasju s Komisijo, določen ukrep podaljša še za največ 14 dni.

2. Na zahtevo zadevne oziroma zadevnih držav članic ali na lastno pobudo lahko Komisija ukine ta ukrep, če ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1 ali je kako drugače v nasprotju z zakonodajo Skupnosti.

▼M3

Člen 21a

Izredni ukrepi v zvezi s pandemijo COVID-19

1. Ne glede na člen 21 lahko države članice za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 brez soglasja Komisije iz člena 21(1) zavrnejo, omejijo ali uvedejo pogoje za uresničevanje prometnih pravic, če je ta ukrep potreben za obravnavanje pandemije COVID-19. Tak ukrep spoštuje načelo sorazmernosti in preglednosti ter temelji na objektivnih in nediskriminatornih merilih.

2. Zadevna država članica Komisijo in druge države članice brez odlašanja obvesti o takem ukrepu iz odstavka 1 in njegovem trajanju ter jim poda ustrezne razloge, ki utemeljujejo potrebo po tem ukrepu. Če država članica po začetku veljavnosti te uredbe spremeni, začasno ustavi ali umakne tak ukrep, o tem ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice.

3. Komisija lahko na zahtevo katere koli druge zadevne države članice ali držav članic ali na lastno pobudo začasno ustavi ukrep iz odstavka 2, če ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1 ali je kako drugače v nasprotju s pravom Unije.

4. Kadar Komisija na podlagi najboljših znanstvenih informacij, dokazov in podatkov, kot so podatki Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, ki potrjujejo nadaljevanje pandemije COVID-19, ugotovi, da bodo zavrnitve, omejitve ali uvedbe pogojev držav članic za uresničevanje prometnih pravic verjetno potrebne tudi po obdobju iz odstavka 1 tega člena, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem navedenega obdobja.

5. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 4. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 4.

6. Kadar v primeru dolgotrajnega vpliva pandemije COVID-19 na sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.

▼B

POGLAVJE IV

DOLOČBE O DOLOČANJU CEN

Člen 22

Prosto določanje cen

1. Ne glede na člen 16(1) letalski prevozniki Skupnosti in, na podlagi vzajemnosti, letalski prevozniki tretjih držav prosto določajo letalske prevoznine in tarife za letalske prevoze v Skupnosti.

▼B

2. Ne glede na določbe iz dvostranskih sporazumov med državami članicami pa države članice ne smejo neupravičeno zapostavljati letalskih prevoznikov na podlagi njihove nacionalne pripadnosti ali identitete, da lahko letalski prevozniki Skupnosti prosto določajo prevoznine in tarife za zračne prevoze med njihovim ozemljem in tretjo državo. Vse ostale omejitve glede določanja cen, vključno glede prog do tretjih držav, ki izhajajo iz dvostranskih sporazumov med državami članicami, se s to uredbo ukinejo.

Člen 23

Obveščanje in enaka obravnava

1. Letalske prevoznine in tarife, ki so na voljo javnosti, zajemajo pogoje, ki veljajo, kadar so ponujene ali objavljene v kakršni koli obliki, vključno na spletu, za zračni prevoz z letališč na ozemlju držav članic, za katere velja Pogodba. Končna cena letalske prevoznine in tarife je vedno navedena in označuje ceno, ki se plača, z vsemi davki, prispevki, dodatnimi dajatvami in pristojbinami, ki so neizogibni in predvidljivi v času objave. Poleg navedbe končne cene, je navedeno vsaj še naslednje:

(a) letalska prevoznina ali tarifa;

(b) davki;

(c) letališke pristojbine, in

(d) ostali prispevki, dodatne dajatve ali pristojbine, zlasti tiste, povezane z varnostjo ali gorivom,

če so bile postavke iz točk (b), (c) in (d) dodane letalskim prevoznina ali tarifam. Možnost doplačila se sporoči na jasen, pregleden in nedvoumen način ob začetku kupovanja vozovnic, kupec pa sam izbere možnost doplačila.

2. Brez poseganja v člen 16(1) se splošni javnosti omogoči dostop do letalskih prevoznin in tarif za zračne prevoze z letališč na ozemlju držav članic, za katere velja Pogodba, brez razlikovanja glede na nacionalnost, kraj prebivališča uporabnika ali kraj sedeža zastopnika letalskega prevoznika ali drugega prodajalca kart v Skupnosti.

Člen 24

Kazni

Države članice zagotovijo ravnanje, ki je skladno z določbami tega poglavja, in določijo kazni za kršitev teh določb. Te kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

▼M3

POGLAVJE IVa

ZAČASNA PRAVILA ZA STORITVE ZEMELJSKE OSKRBE

Člen 24a

1. Z odstopanjem od točke (d) člena 11(1) Direktive Sveta 96/67/ES ([1]) se lahko izvajalcem storitev zemeljske oskrbe, izbranim na podlagi postopka iz člena 11(1) navedene direktive, ki potečejo v obdobju od 28. maja 2020 do 31. decembra 2021, pogodbe ali pooblastila, ki so jim bila izdana, podaljša do 31. decembra 2022.

2. Z odstopanjem od točke (e) člena 11(1) Direktive 96/67/ES lahko upravljavec letališča ali pristojni organ države članice, kadar izvajalec storitev zemeljske oskrbe preneha opravljati svojo dejavnost pred koncem obdobja, za katerega je bil izbran, za obdobje od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 neposredno izbere izvajalca storitev zemeljske oskrbe za opravljanje teh storitev za največ šest mesecev ali za obdobje do 31. decembra 2020, pri čemer se upošteva daljše obdobje.

3. Kadar Komisija na podlagi podatkov, ki jih je objavil Eurocontrol, ugotovi, da je obseg zračnega prometa v primerjavi z obsegom v ustreznem obdobju v letu 2019 še vedno manjši in da se bo to najverjetneje nadaljevalo ter da je na te razmere vplivala pandemija COVID-19 in da povzroča motnje v izvajanju storitev zemeljske oskrbe ali težave pri dostopu do financiranja za izvajalce storitev zemeljske oskrbe na letališčih Unije, v skladu s členom 25a sprejme delegirane akte za ustrezno spremembo te uredbe s podaljšanjem obdobij iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

4. Komisija stalno spremlja razmere glede na merila iz odstavka 3. Komisija glede tega na podlagi razpoložljivih informacij do 15. novembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi zbirno poročilo. Komisija po potrebi čim prej sprejme delegirani akt iz odstavka 3.

5. Kadar v primeru dolgotrajnih posledic pandemije COVID-19 za sektor zračnega prometa v Uniji tako zahtevajo razlogi nujnosti, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 25b.

▼B

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 25

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor.

([1]) Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).

▼B

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določbe člena 8 Sklepa.

▼M3

Člen 25a

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 9(1b), 21a(4) in 24a(3) se prenese na Komisijo za obdobje enega leta od 28. maja 2020.

3. Prenos pooblastila iz členov 9(1b), 21a(4) in 24a(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagičlenov 9(1b), 21a(4) in 24a(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25b

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati brez odlašanja in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 25a. V tem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.

▼B

Člen 26

Sodelovanje in pravica do informacij

1. Države članice in Komisija sodelujejo pri izvajanju in spremljanju izvajanja te uredbe.

2. Komisija sme pri opravljanju svojih dolžnosti iz te uredbe pridobiti vse potrebne informacije od držav članic, ki tudi olajšajo pridobivanje informacij o letalskih prevoznikih, katerim so podelili licenco njihovi pristojni organi.

3. Države članice v skladu s svojo nacionalno zakonodajo sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo primerno zaupnost informacij, ki so jih prejele na podlagi te uredbe.

Člen 27

Razveljavitev

Uredbe (EGS) št. 2407/92, (EGS) št. 2408/92 in (EGS) št. 2409/92 se razveljavijo.

Sklicevanja na razveljavljene uredbe se štejejo za sklicevanja na to uredbo in berejo v skladu s primerjalno tabelo v Prilogi II.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B

PRILOGA I

INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA PREDLOŽITI NA PODLAGI ČLENOV 5 IN 8

1. Informacije o finančni sposobnosti, ki jih mora predložiti prosilec ob prvi vlogi.

1.1 Zadnje interno poslovno poročilo in revidirane zaključne račune za preteklo poslovno leto, če so na voljo.

1.2 Prikaz bilance stanja in izkaza uspeha za naslednja tri leta.

1.3 Izhodišče za podatke o predvidenih izdatkih in dohodkih za postavke, kot so gorivo, prevoznine in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, pristojbine na zračnih poteh, stroški zemeljske oskrbe, zavarovanje itd. Napovedi za promet/prihodek.

1.4 Podrobne podatke o zagonskih stroških, nastalih v obdobju od predložitve vloge do začetka poslovanja, in pojasnilo o predlogih za financiranje teh stroškov.

1.5 Podrobne podatke o obstoječih in načrtovanih virih financiranja.

1.6 Podrobne podatke o delničarjih, tudi o državljanstvu, in vrsti zahtevanih deležev, ter statutu podjetja. Če gre za del kapitalsko povezanih podjetij, podatke o razmerju med temi podjetji.

1.7 Prikaz izkazov denarnega toka (gotovinskih prilivov in odlivov) in načrtov likvidnosti za prva tri leta poslovanja.

1.8 Podrobne podatke o financiranju nakupa/zakupa zrakoplovov, skupaj s pogodbenimi določili in pogoji v primeru zakupa.

2. Informacije, ki jih je potrebno posredovati za presojo stalne finančne sposobnosti obstoječih imetnikov licenc, ki načrtujejo spremembo v svojih strukturah ali dejavnostih, ki pomembno vplivajo na finančno stanje.

2.1 Po potrebi zadnjo interno bilanco stanja in revidirane zaključne račune za preteklo poslovno leto.

2.2 Natančne podatke o vseh predlaganih spremembah, na primer o spremembi vrste storitve, predlaganem prevzemu ali združitvi, spremembah v delniškem kapitalu, spremembah delničarjev itd.

2.3 Prikaz bilance stanja in izkaza uspeha za tekoče poslovno leto, skupaj z vsemi predlaganimi spremembami v strukturi ali dejavnostih, ki pomembno vplivajo na finančni položaj.

2.4 Podatke o preteklih izdatkih in prihodkih ter prikaz podatkov o izdatkih in prihodkih za postavke, kot so gorivo, prevoznine in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, pristojbine na zračnih poteh, stroški zemeljske oskrbe, zavarovanje itd. Napovedi za promet/prihodek.

2.5 Izkaze denarnega toka in načrte likvidnosti za prihodnje leto, skupaj z vsemi predlaganimi spremembami v strukturi ali dejavnostih, ki pomembno vplivajo na finančni položaj.

▼B

2.6 Podrobne podatke o financiranju nakupa/zakupa zrakoplovov, skupaj s pogodbenimi določili in pogoji v primeru zakupa.

3. Informacije, ki se posredujejo za presojo trajne finančne sposobnosti sedanjih imetnikov licence.

3.1 Revidirane zaključne račune najpozneje šest mesecev po zadnjem dnevu zadevnega poslovnega leta, razen če nacionalna zakonodaja ne določa drugače, in po potrebi zadnjo interno bilanco stanja.

3.2 Prikaz bilance stanja, skupaj z izkazom uspeha za prihodnje leto.

3.3 Podatke o preteklih izdatkih in prihodkih ter prikaz podatkov o izdatkih in prihodkih za postavke, kot so gorivo, prevoznine in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, pristojbine na zračnih poteh, stroški zemeljske oskrbe, zavarovanje itd. Napovedi za promet/prihodek.

3.4 Izkaze denarnega toka in načrte likvidnosti za prihodnje leto.

▼B

PRILOGA II

PRIMERJALNA TABELA

(Iz člena 27)

Uredba (EGS) št. 2407/92	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 1
Člen 1(2)	Člen 3(3)
Člen 2	Člen 2
Člen 3(1)	Člen 3(2)
Člen 3(2)	Drugi pododstavek člena 3(1)
Člen 3(3)	Prvi pododstavek člena 3(1)
Člen 4(1)	Člen 4
Člen 4(2)	Člen 4(f)
Člen 4(3)	—
Člen 4(4)	Člen 4(f)
Člen 4(5)	Drugi pododstavek člena 8(1)
Člen 5(1)	Člen 5(1)
Člen 5(2)	Člen 5(2)
Člen 5(3)	Člen 8(5)
Člen 5(4)	Člen 8(6)
Člen 5(5)	Člen 9(1)
Člen 5(6)	Člen 8(4)
Člen 5(7)	Člen 5(3) in člen 8(8)
Člen 6	Člen 7
Člen 7	Člen 11
Člen 8(1)	Člen 4(c)
Člen 8(2)	Člen 12(1)
Člen 8(3)	Člen 13(2) in (3)
Člen 8(4)	Člen 12(2)
Člen 9	Člen 6
Člen 10(1)	Člen 13(2) in (3)
Člen 10(2)	Člen 13(2) in (3)
Člen 11(1)	Člen 8(1)
Člen 11(2)	Člen 8(3)
Člen 11(3)	Člen 8(7)

▼B

Uredba (EGS) št. 2407/92	Ta uredba
Člen 12	Člen 9(2) do (6)
Člen 13(1)	Člen 10(2)
Člen 13(2)	Člen 10(1)
Člen 13(3)	—
Člen 13(4)	Člen 10(3)
Člen 14	—
Člen 15	—
Člen 16	—
Člen 17	—
Člen 18(1)	Člen 26(1)
Člen 18(2)	Člen 26(3)
Člen 19	—
Priloga	Priloga I

Uredba (EGS) št. 2408/92	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 1
Člen 1(2)	Člen 1(2)
Člen 1(3)	—
Člen 1(4)	—
Člen 2	Člen 2
Člen 3(1)	Člen 15(1) in (2)
Člen 3(2)	—
Člen 3(3)	—
Člen 3(4)	—
Člen 4(1)(a)	Člen 16(1)
Člen 4(1)(b)	Člen 16(3)
Člen 4(1)(c)	Člen 16(2)
Člen 4 (1)(d)	Člen 16(9)
—	Člen 17(1)
—	Člen 17(2)
—	Člen 17(4)
—	Člen 17(5)
—	Člen 17(6)
Člen 4(1)(e)	Člen 17(3)
Člen 4(1)(f)	Člen 17(7)
Člen 4(1)(g)	—
Člen 4(1)(h)	Člen 17(8)
—	Člen 17(9)
—	Člen 17(10)
Člen 4(1)(i)	Člen 18(1)
Člen 4(1)(j)	Člen 16(7)

▼B

Uredba (EGS) št. 2408/92	Ta uredba
Člen 4(1)(k)	—
Člen 4(2)	—
Člen 4(3)	Člen 18(2)
Člen 4(4)	—
Člen 5	—
Člen 6(1) in (2)	—
Člen 7	Člen 15(4) in (5)
Člen 8(1)	Člen 19(2)
Člen 8(2)	Člen 19(1)
Člen 8(3)	Člen 19(3)
Člen 8(4)	—
Člen 8(5)	—
Člen 9(1)	Člen 20(1)
Člen 9(2)	Člen 20(1)
Člen 9(3)	Člen 20(2)
Člen 9(4)	Člen 20(3)
Člen 9(5)	Člen 22(1)
Člen 9(6)	Člen 22(2)
Člen 9(7)	—
Člen 9(8)	—
Člen 10	—
Člen 11	Člen 25
Člen 12(1)	Člen 26(2)
Člen 12(2)	—
Člen 13	—
Člen 14(1)	Člen 26(1)
Člen 14(2)	Člen 26(3)
Člen 15	—
Člen 16	—
Priloga I	—
Priloga II	—
Priloga III	—
—	Priloga II

Uredba (EGS) št. 2409/92	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 1
Člen 1(2)	Člen 21(1)
Člen 1(3)	—
Člen 2	Člen 2
Člen 3	—
Člen 4	Člen 23
Člen 5(1)	Člen 22

▼B

Uredba (EGS) št. 2409/92	Ta uredba
Člen 5(2)	—
Člen 5(3)	—
Člen 5(4)	—
Člen 6	—
Člen 7	—
Člen 8	—
Člen 9	—
Člen 10(1)	Člen 26(1)
Člen 10(2)	Člen 26(3)
Člen 11	—
Člen 12	—
—	Člen 27
—	Člen 28